

Uge 14, 2006

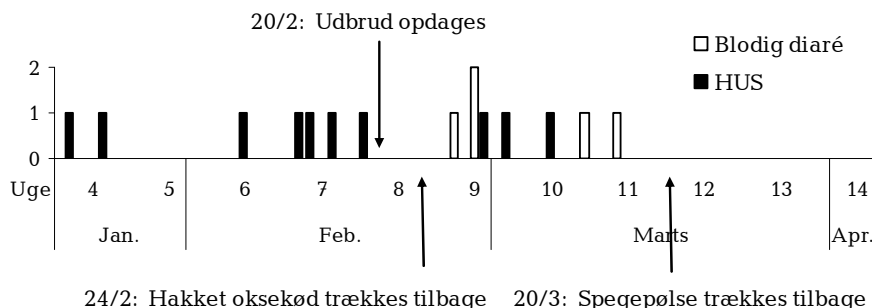
VTEC O103 UDBRUD I NORGE

I januar-marts 2006 har i alt 15 nordmænd fået infektioner med verocytoksinproducerende *E. coli* (VTEC) serogruppe O103; ti af disse har udviklet hæmolytisk uræmisk syndrom (HUS), figur 1. Et barn er død som følge af komplikationerne. Seks patienter var fra Oppland, de resterende ni fra andre amter (fylker). Udbruddet blev erkendt 20. februar som en opkobling af seks HUS-tilfælde hos børn i alderen 2-6 år i perioden 20. januar-20. februar, figur 1. Efterfølgende blev det klart, at disse tilfælde havde haft diaré; dog var afføringsprøver, som var undersøgt for VTEC O157, fundet negative. Prøver fra to patienter blev derefter undersøgt for non-O157 VTEC og fundet positive for VTEC O103 med en særlig virulensprofil: *vtx2* og *eae*. Yderligere to patienter med HUS og fem patienter med blodig diaré blev senere fundet dyrkningspositive for VTEC O103. To af de dyrkningsnegative børn blev fundet positive for antistoffer mod O103 og tre muligvis positive. En interviewundersøgelse pegede umiddelbart på hakket oksekød af mærket Gilde som mulig smitekilde; dette produkt blev trukket tilbage 24. februar. I de følgende to uger blev yderligere otte patienter fundet positive for VTEC O103. Interview af disse patienter udpegede en Gilde Morrølse af birkebeinertypen som mulig smitekilde. To pølsetyper (Gildes Birkebeiner Sognemør og Gildes Birkebeiner Fjellmør), udtaget fra Gildes anlæg i Sogndal, samt frosset fårekød af samme produktionsdato var positive for O103 med samme DNA profil som udbrudsstammen. Spegepølsen blev trukket tilbage 20. marts. Opfølgende interview med de første patienter har vist, at de fleste af disse også havde spist Morrølse.

Kommentar

Patienter med gastroenteritis eller symptomer på HUS, som har været i Norge, bør undersøges for VTEC O103. Den norske type ser ud til at være usædvanlig aggressiv. I Tyskland er VTEC O103 med *vtx2* og *eae* også hyppigt fundet fra tilfælde af diaré-associeret HUS (D+HUS), hvorimod VTEC O103 *vtx1* og *eae* kun sjældent isoleres fra D+HUS. I perioden 1997-2005 er der i Danmark registreret 111 tilfælde af VTEC O103,

Figur 1. Antal registrerede tilfælde af blodig diaré og hæmolytisk uræmisk syndrom (HUS) i Norge uge 4-14, 2006

heraf 110 med virulensprofil *vtx1* og *eae*. Ét dansk barn med denne type har udviklet HUS. Udbruddet i Norge er domineret af tilfælde med HUS, og det er sandsynligt, at flere personer har haft diaré. Havde patienterne med HUS og/eller diaré været udredt for VTEC-infektion, ville udbruddet formentlig have været erkendt tidligere, og fødevarermyndighederne havde haft mulighed for at trække mistænkte produkter tilbage hurtigere. Udbruddets forløb understreger derfor vigtigheden af tidlig diagnose af non-O157 VTEC fra patienter med diaré og HUS. Se www.fhi.no for yderligere information.

(F. Scheutz, ABMP, SSI, J. Lassen, K. Nygård, Folkehelseinstituttet, Oslo)

MÆSLINGEUDBRUD I ØRESUNDSREGIONEN

Siden slutningen af januar 2006 er i alt 19 bekræftede tilfælde af mæslinger blevet indberettet i Øresundsregionen, alle uvaccinerede. Patienterne er fordelt med ti tilfælde på Sjælland og ni tilfælde fra den vestlige del af Skåne. Det danske udbrud er tidligere omtalt i EPI NYT 8/06 og 10/06.

Forløb

De første tilfælde var en 29-årig mand i Danmark og en 41-årig kvinde i Sverige, som begge blev syge den 25. januar. I Danmark fik tre børn på 20 mdr., 11 år og 8 mdr. efterfølgende symptomer hhv. den 9., 12. og 13. februar. De næste tre danske tilfælde var kvinder på 23, 30 og 39 år, som alle fik symptomer den 25. februar. De sidste tre rapporterede tilfælde i Danmark var en mand på 35 år og to børn på 23 mdr. og 7 år med symptomer hhv. 10., 11. og 25. marts.

De øvrige otte tilfælde i Sverige var et 5 mdr. gammelt barn samt fire kvinder og tre mænd mellem 30 og 52 år; sidste tilfælde fik symptomer den 10. marts 2006.

Udredning

De første to tilfælde havde ingen kendte smitekilder. Begge havde på et tidspunkt opholdt sig i Københavns Lufthavn, men der var ingen kendte fælles kontakter på stedet. To af de øvrige danske tilfælde havde forbindelse til hinanden, men for de øvrige var der ingen kendt smitekilde. For seks af de øvrige svenske tilfælde var der kendte smitekilder. For to patienter kunne smitekilden ikke identificeres.

Mæslingevirus genotype B3 blev påvist ved PCR-undersøgelse hos syv danske og én svensk patient. Det isolerede virus er fundet at være næsten identisk med mæslingevirus genotype B3, der tidligere har cirkuleret i Central- og Vestafrika, men er forskellig fra andre B3-stammer påvist i Europa.

Kommentar

Udbruddet understreger, at mæslingevirus er meget smitsomt og nemt kan brede sig over landegrænser. Genotypning af mæslingevirus tilføjer nye oplysninger ved udredning af udbrud. Smittekilden for flere af de danske tilfælde er dog fortsat ukendt, og det må således formodes, at flere smittede ikke er identificeret. Hos voksne personer, som ikke har haft mæslinger eller er blevet vaccineret, bør denne diagnose også overvejes ved symptomer forenelige med mæslinger.

(S. Glismann, A.H. Christiansen, Epid. afd., B. Böttiger, Vir. afd., A.-M. Plesner, ELI København)

Individuelt anmeldelsespligtige sygdomme

Antal anmeldelser modtaget i Epidemiologisk afdeling, Statens Serum Institut. Tallene for 2006 er foreløbige.

Tabel 1	Uge 13 2006	Kum. 2006 ¹⁾	Kum. 2005 ¹⁾
AIDS	1	12	19
Anthrax	0	0	0
Botulisme	0	0	0
Creutzfeldt-Jakob	0	6	2
Difteri	0	0	0
Fåresyge	0	8	2
Gonoré	7	114	156
Hepatitis A	1	4	29
heraf smittet i udlandet	1	1	7
Hepatitis B (akut)	0	5	15
Hepatitis B (kronisk)	4	137	41
Hepatitis C (akut)	2	3	1
Hepatitis C (kronisk)	19	222	73
HIV	6	58	86
Hæmorrhagisk feber	0	0	0
Kighoste (børn < 2 år)	0	18	64
Kolera	0	0	0
Legionella pneumoni	1	17	16
heraf smittet i udlandet	0	2	2
Lepra	0	0	0
Leptospirose	0	3	7
Levnedsmiddelbåren sygdom	2	95	76
heraf smittet i udlandet	1	24	16
Meningitis, purulent			
Haemophilus influenzae	0	1	0
Listeria monocytogenes	0	3	1
Streptococcus pneumoniae	0	14	43
Anden ætiologi	0	1	2
Ukendt ætiologi	0	4	4
Under registrering	4	23	-
Meningokoksygdom	0	20	27
heraf gruppe B	0	13	17
heraf gruppe C	0	1	2
heraf uspec.+ andre	0	6	8
Mæslinger	0	9	0
Neuroborreliose	0	14	15
Ornitose	0	5	6
Pest	0	0	0
Plettyfus	0	0	0
Polio	0	0	0
Rabies	0	0	0
Røde hunde (i graviditeten)	0	0	0
Røde hunde (medfødt)	0	0	0
Shigellose	0	18	27
heraf smittet i udlandet	0	16	25
Syfilis	0	18	28
Tetanus	0	0	2
Tuberkulose	16	105	98
Tyfus/paratyfus	0	8	9
heraf smittet i udlandet	0	8	8
VTEC/HUS	2	29	36
heraf smittet i udlandet	0	9	17

¹⁾ Kumulativt antal modtaget i 2006 og i samme periode 2005

Udvalgte laboratoriepåviste infektioner

Antal prøver, isolater og/eller anmeldelser modtaget i laboratorier, Statens Serum Institut.

Tabel 2	Uge13 2006	Kum. 2006 ²⁾	Kum. 2005 ²⁾
Bordetella pertussis (alle aldre)	6	77	197
Gonokokker	12	109	108
heraf kvinder	2	24	17
heraf mænd	10	85	91
Listeria monocytogenes	0	6	8
Mycoplasma pneumoniae			
Luftvejsprøver ³⁾ PCR	3	194	529
Serumprøver ⁴⁾ MPT	9	151	381
Streptokokker ⁵⁾			
Gruppe A streptokokker	8	44	43
Gruppe B streptokokker	3	27	14
Gruppe C streptokokker	1	7	5
Gruppe G streptokokker	8	36	36
S. pneumoniae	22	363	409
Tabel 3	Uge11 2006	Kum. 2006 ²⁾	Kum. 2005 ²⁾
Tarmpatogene bakterier ⁶⁾			
Campylobacter	35	367	448
S. Enteritidis	5	64	76
S. Typhimurium	1	58	70
Andre zoon. salmonella	9	104	102
Yersinia enterocolitica	4	36	45
Verocytotoksin- producerende E. coli	6	22	23
Enteropatoogene E. coli	7	51	46
Enterotoksigene E. coli	2	41	51

²⁾ Kumulativt antal i 2006 og i samme periode 2005

³⁾ Luftvejsprøver med positiv PCR

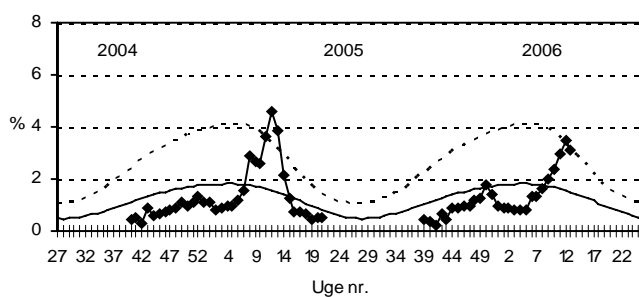
⁴⁾ Serumprøver med positiv komplementbindingstest, MPT

⁵⁾ Isoleret i blod eller spinalvæske

⁶⁾ Se også www.mave-tarm.dk

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge, 2004/2005/2006

—◆— Sentinel: Influenzakonsultationer i procent af det samlede antal konsultationer.
 — Basiskurve: Forventet andel influenzakonsultationer under ikke-epidemi.
 - - - - - Obs-tærskel: Mulig, begyndende epidemi.

Supplerende information kan ses i Influenza-Nyt på www.ssi.dk/sw2796.asp

5. april 2006